

van de sultanese brigantijn is toegestaan om van particulieren wat levensmiddelen, Chinese planken en lichte huisbalkjes te kopen. Tegen de vastgestelde verkoopprijs van f 95,- de 125 lb, of met $153\frac{1}{3}$ % winst, is hem 500 pikol Japans staafkoper verkocht en wegens zijn grote behoefte daaraan een spier tegen de gewone verkoopprijs. [fol. 2043] Dit geschiedde conform de resoluties van 3 en 13 februari, en 27 maart 1767. Tenslotte moet nog gemeld worden dat uit Europa over de landweg naar Bengalen en met een particulier schip via Malakka te Batavia een zekere reiziger Johan Paulus Schedel is aangekomen die volgens zijn zeggen een Duitser geboren te Straatsz Zaltburg is. Hem is wegens zijn geringe middelen toegestaan om in plaats van in het Heeren Logement zijn intrek bij een burger te nemen. De sjahbandar is opgedragen op zijn gedrag te letten of hij geen roomse geestelijke, of een pauselijke missionaris is. Tot nu toe is daar niets van gebleken. Onder de militie zijn geen belangrijke wijzigingen geweest. [fol. 2044] Personalia. De besluiten over bevorderingen en aanstellingen zijn in de vergaderingen van 6 maart en 10 april 1767 genomen. [fol. 2045] Het is nog steeds moeilijk om dienaren voor het werk op de generale secretarie op te leiden, daar ze dan in de eerste jaren weinig, of liever geen, uitzicht op bevordering hebben. Ze kunnen dan geen post krijgen waarmee ze voldoende verdienen om op deze dure plaats in hun levensonderhoud te voorzien, waardoor ze schulden krijgen. Zo worden ze weerhouden van het aannemen van werk op de generale secretarie, terwijl er daarvoor beslist dienaren moeten worden geschoold. Om hun een prikkel te geven vraagt men eerbiedig toestemming om de gewone klerken mr. Jacob Roeland Thomaszen, Floris Gijsbertus Toey, Hendrik Kroll tot onderkoopman te mogen bevorderen. Zij zullen voor de gouverneur-generaal werken die bij het reglement van bevordering uit 1753 het recht heeft om één à twee zulke dienaren in dienst te hebben. [fol. 2046] Zij zullen zich in de hoop op bevordering ijverig voor het welzijn van de Compagnie inzetten. De Hoge Regering dringt aan op een gunstige beslissing, mede daar de kosten veel minder zullen zijn dan vroeger toen er wel negen onderkooplieden als collationisten op de secretarie werkten. Die posten zijn op voorstel van de gouverneur-generaal bij resolutie van 29 juni 1762 afgeschaft. Bovendien waren er vroeger wel twee, drie, ja vier onderkooplieden die bij de secretarissen van de Hoge Regering het werk leerden. Dergelijke personen zijn nu niet te vinden. Naar aanleiding van de overwegingen van de gouverneur-generaal over een zuinige huishouding te Batavia, zowel als op Java's Oostkust, Cheribon en Bantam is in de vergadering van 29 december 1766 besloten het percentage dat op de equipagewerf te Batavia en op Onrust op wat verwerkt en verstrekt wordt [fol. 2047] van 5 % tot 3 % te verminderen. Daar niet wordt getwijfeld aan de instemming van Heren XVII is dit besluit op 27 januari 1767 bevestigd. Het zal bij het begin van het nieuwe boekjaar op 1 september a.s. ingaan. Op 3 april is besloten dat de opperkooplieden van het kasteel bouwmaterialen op rekening uit het ambachtskwartier zullen ontvangen. Dat voorrecht was op 29 december 1766 afgeschaft, omdat het uitsluitend voorbehouden was aan de leden van de Hoge Regering en hun secretarissen. Exclusief de nog niet ontvangen negotieboeken van Djambi en Kharg, zijn de Indische of algemene negotieboeken over 1764/65 bij de resolutie van 17 maart 1767 gesloten. De uitgaven bedroegen f 9.595.776,- en de inkomsten slechts f 6.451.376, zodat er een negatief saldo van f 3.144.400 was. In 1763/64 bedroeg het negatieve saldo f 101.143, wat een totaal van f 3.245.543,- oplevert. [fol. 2048] Als hiervan de ladingen ontvangen uit Nederland en de getrokken assignaties worden afgetrokken t.w.v. f 1.149.665, dan is het kapitaal in Indië verminderd met f 2.095.878. Als dat wordt afgetrokken van het kapitaal per eind augustus 1764 van f 43.681.107 dan is het Indisch kapitaal per ultimo augustus 1765 f 41.585.229. Het negatieve saldo tussen inkomsten en uitgaven was weliswaar in 1763/64 tot f 5.716.239 opgelopen, maar in 1764/65 was het f 2.470.696 minder. Het negatieve saldo in dat jaar is merendeels veroorzaakt door de hoge uitgaven door de oorlog op Ceylon en is opgelopen tot f 2.499.185, terwijl het in 1754/55 en 1755/56 [fol. 2049] respectievelijk maar f 333.065 en f 363.631 is geweest, wat neerkomt op een nadelig verschil van ruim 21 ton. Dit is exclusief de buitengewone gedwongen uitgaven voor de patrouillering in de Grote Oost etc. Behalve de officieren en overige schepelingen voor het beheer van